

Vlaamse overheid

Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie

Afdeling openbaarheid van bestuur

Havenlaan 88, bus 20

1000 BRUSSEL

T : 02 553 57 25

Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2023/145

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 8 mei 2023 diende ■■■ een verzoek in bij de intergemeentelijk toezichthouder IGEAN (verder "IGEAN") om een afschrift te verlenen van een aantal documenten in het kader van het milieuhandhavingss dossier voor de gemeente Kapellen met ref. ■■■).

Op 31 mei 2023 weigerde IGEAN een afschrift van de gevraagde documenten.

Op 5 juni 2023 diende ■■■ beroep in bij de beroepsinstantie tegen deze weigeringsbeslissing d.d. 31 mei 2023. Dit beroep werd geregistreerd op 7 juni 2023.

Op 6 juli 2023 werd, in toepassing van artikel II.50, §1, tweede lid van het Bestuursdecreet de beroepstermijn van dertig kalenderdagen verlengd tot een termijn van vijfenveertig kalenderdagen.

Ontvankelijkheid van het beroep

De in beroep aangevochten beslissing dateert van 31 mei 2023 en deze beslissing maakt geen melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (verder 'Bestuursdecreet'). De beroepstermijn vangt bijgevolg pas aan vier maanden na kennisgeving van de beslissing.

Het beroepschrift van verzoeker d.d. 5 juni 2023 is dan ook tijdig ingediend en wordt bijgevolg als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Situering en bestreden beslissing

IGEAN licht in de bestreden beslissing toe dat de gemeente Kapellen aan 'IGEAN milieu & veiligheid' beheersoverdracht gedaan heeft voor de milieuhandhaving. Er werd via de VMM kennis gegeven aan IGEAN van een melding over de mogelijke verontreiniging van een gracht door middel van een buis, afkomstig van het bedrijf gelegen te ■■■. Op basis van een administratieve controle liet de gemeente Kapellen weten dat er voor de exploitatie van het landbouwbedrijf ook geen geldige vergunning meer voorhanden is.

Op 28 maart 2023 voerde de lokaal toezichthouder van IGEAN een controle uit, met ondersteuning van een omgevingsexperte en met bijstand van de lokale politie Kapellen. Het plaatsbezoek is verlopen conform de wettelijke bepalingen van titel XVI, hoofdstuk III van het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid en het milieuhandhavingsbesluit.

De vastgestelde overtredingen werden volgens IGEAN dan ook opgenomen in een proces-verbaal met interne referentie KAP H0323-25 en notitienummer ■■■. Via aangetekend schrijven van de toezichthouder van 5 april 2023 kreeg de cliënt van verzoeker een kopie van het proces-verbaal en werd hij aangemaand om een aantal acties te ondernemen om tegen 5 mei 2023 de vastgestelde misdrijven te beëindigen.

Op 5 mei 2023 ontving de toezichthouder een eerste schrijven van verzoeker waarin verzoeker enerzijds de wettigheid van het proces-verbaal in vraag stelt en anderzijds uitstel vraagt van de termijn om een nieuwe omgevingsvergunningsaanvraag in te dienen en aangeeft reeds stappen ondernomen te hebben voor de verwijdering van het asbestafval.

Op 10 mei 2023 ontving de toezichthouder voorliggend verzoek tot inzage in / het verkrijgen van een afschrift / het verkrijgen van nadere uitleg over voornoemde documenten in het kader van openbaarheid van bestuur.

Het handavingsdossier van de lokale toezichthouder valt volgens IGEAN niet onder de regelgeving openbaarheid van bestuur. De inhoud van een handavingsdossier (nr. 3°) heeft een politieel karakter en valt onder de uitzonderingsgronden van de Federale Wet betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie van 5.08.2006 inzonderheid artikel 27.4°.

De overige stukken waarnaar gevraagd wordt vallen onder de uitzondering van de openbaarheid van bestuursdocumenten zoals opgenomen in het Bestuursdecreet:

artikel II. 33,3° met betrekking tot interne communicatie - voor de communicatie tussen VMM en de gemeente, en de communicatie tussen de gemeente en de toezichthouder (nrs. 8° en 9°; voor deze nummering, zie verder bij het standpunt van de beroepsinstantie).

Artikel I.4, 3° van het Bestuursdecreet definieert een bestuursdocument als "alle informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie". In casu kan IGEAN de stukken zoals bedoeld onder de punten 1°, 6°, en 7° niet bezorgen omdat ze niet bestaan. Het bewijs van de eedaflegging zoals bedoeld in nr. 10° werd bij de aanvraag van de legitimatiekaart bezorgd aan het departement Omgeving, op basis waarvan de legitimatiekaart als toezichthouder afgeleverd werd. Het hebben van een legitimatiekaart impliceert bijgevolg de eedaflegging.

De documenten met de inhoud zoals vermeld onder nummers 2°, 4° en 5° zijn IGEAN niet bekend en heeft ze evenmin in bezit. IGEAN merkt bovendien op dat de vermeende stukken die opgevraagd worden met betrekking tot het Stikstofakkoord door verzoeker zelf gebruikt worden om de vaststellingen m.b.t. de exploitatievergunning en/of het prioritair karakter ervan te betwisten in het schrijven van 5 mei 2023. Hieruit kan afgeleid worden dat verzoeker er zelf over beschikt.

Verzoeker maakt volgens IGEAN misbruik van de procedure tot openbaarheid van bestuur. Dit zou ook blijken uit het onterecht door verzoeker afhankelijk stellen van de uitvoering van de regularisatie van het bekomen van de gevraagde inzage, stukken en/of toelichting. Rechtsmisbruik valt onder het toepassingsgebied van artikel II. 33., 1° van het Bestuursdecreet. De uitzonderingsgrond van de kennelijke onredelijkheid heeft tot doel om het recht op openbaarheid van bestuur bestaanbaar te houden met de goede werking van een instantie.

Uit de beoordeling van de aanvraag blijkt volgens IGEAN dat de gevraagde documenten niet ter inzage kunnen worden gelegd / in afschrift kunnen bezorgd worden en/of nader toegelicht kunnen worden.

2. Inhoud van het beroepschrift

De beroeper stelt dat de gevraagde bestuursdocumenten betrekking hebben op een milieu-incident en documenten die in het kader daarvan worden uitgewisseld tussen meerdere instanties (gerechtelijke en bestuursinstanties). De beroeper betwist onder meer de té algemene verwijzing naar de ingeroepen uitzonderingsgrond van de 'interne communicatie' en het ontbreken van een concrete afweging daarbij.

Ook staft IGEAN volgens de beroeper op geen enkele wijze afdoende dat (de bescherming van) het publiek belang van ■■■ – tenslotte hier de strafrechtelijk vervolgte persoon – niet opweegt tegen de bescherming van één van de belangen, opgesomd in artikel 27, §1 van de wet van 5 augustus 2006.

Beroeper ziet ook niet hoe het beweerd eventueel belang van "opsporing of vervolging van sanctioneerbare feiten" terdege in het gedrang kan komen door de openbaarmaking van de gevraagde documenten. De fase van "opsporing en vervolging" is volgens de beroeper in casu afgerond in die zin dat de toezichthoudende ambtenaar het dossier uit handen heeft gegeven aan de procureur des Konings.

Voor wat betreft de eedaflegging (10° onderdeel van het oorspronkelijk verzoek) is IGEAN volgens de beroeper niet vrijgesteld van de verplichting om het document van de eedaflegging – overigens ook afzonderlijk voorgeschreven door het (grondwettelijk) decreet van 20 juli 1831 – te openbaren door te verwijzen naar de aanvraag van de legitimatiekaart bezorgd aan het departement Omgeving.

Ook begrijpt de beroeper de verwijzing naar de uitzonderingsgrond van de kennelijke onredelijkheid niet.

Bij het 3° onderdeel van het oorspronkelijk verzoek benadrukt de beroeper dat IGEAN op geen enkele wijze staft dat (de bescherming van) het publiek belang van ■■■ – tenslotte hier de strafrechtelijk vervolgte persoon – niet opweegt tegen de bescherming van één van de ingeroepen belangen.

De beroeper betwist tenslotte ook de algemene verwijzing door IGEAN naar de kennelijke onredelijkheid zonder verdere motivering.

Het globaal lozingsdossier is ingeleid bij de VMM "naar aanleiding van een melding van een verontreinigde gracht naast ■■■ door de waterloopbeheerder (Provincie). Daarom heeft de beroeper ook de Provincie Antwerpen om openbaarheid van bestuur verzocht (zie dossier OVB/2023/146). De beroeper stelt dat hij n.a.v. dit verzoek van de Provincie (wél) een (weliswaar) 'nieuw document' opgemaakt met zgn. "knip-plak-werk" van een VMM e-mail d.d. 7 februari 2023 ontvangen heeft.

De beroeper stelt dat de Provincie in het kader van openbaarheid van bestuur reeds een relevant gegeven heeft onthuld, dit via de opmaak van een zgn. nieuw document (met "knip- en plak-werk") waarin de Provincie de inhoud van een e-mail van de VMM aan de Gemeente Kapellen, de Provincie en IGEAN reeds deels heeft onthuld.

3. Standpunt van IGEAN

Op 9 juni 2023 contacteerde de beroepsinstantie IGEAN voor toelichting bij de bestreden beslissing. Op 15 juni 2023 lichtte IGEAN de stand van zaken toe. Enerzijds heeft de milieutoezichthouder vaststellingen gedaan en een proces-verbaal opgemaakt. Het proces-verbaal werd toegezonden naar het parket waar het dossier in vooronderzoek is. Dit is nog niet afgelopen, zoals verzoeker ten onrechte zou voorhouden.

Een toezichthouder heeft tot op heden nog geen opsporings- en verhoorbevoegdheid. Hij/zij kan tijdens de controle wel documenten opvragen en/of vragen stellen om zicht te krijgen op het misdrijf. Het is daarom dat er geen document bestaat zoals opgevraagd wordt onder punt 1 van het oorspronkelijk verzoek. De behandeling bij het parket is gericht op sanctionering.

Naast het vaststellen van milieu-inbreuken en milieumisdrijven is de voornaamste opdracht van de toezichthouder om de overtreding en de gevolgen ervan te beëindigen. In eerste instantie gebeurt dit meestal via "zachte handhaving".

Daarom stuurde de milieutoezichthouder van IGEAN op 5.04.2023 samen met de kopie van het proces-verbaal aan ■■■ ook een aanmaning om uiterlijk 5 mei 2023:

- een omgevingsvergunningsaanvraag in te dienen voor de exploitatie van het bedrijf
- de overloop voor het spoelwater van de melkinstallatie naar de gracht af te sluiten
- de opening tussen de stal en betonnen muur te dichten en deze vloeistofdicht te maken
- de mest op het erf en in de berm naast de beek te verwijderen en het erf proper te houden
- de gracht te ruimen
- het asbesthoudend afval reglementair te (laten) verwijderen
- een keuringsattest van de mazouttank voor te leggen

Op 5 mei 2023 ontving IGEAN via e-mail een eerste schrijven van verzoeker waarin deze enerzijds de wettigheid van het proces-verbaal in vraag stelt en anderzijds uitstel vraagt van de termijn om een nieuwe omgevingsvergunningsaanvraag in te dienen en aangeeft reeds stappen ondernomen te hebben voor de verwijdering van het asbestafval. ■■■ deed hiervoor beroep op andere diensten binnen IGEAN (asbestophaling aan huis), waar men aan IGEAN aangaf dat de container op 6 juni geplaatst werd en op 8 juni gevuld opgehaald werd.

Op 10 mei 2023 ontving IGEAN voorliggend verzoek tot inzage in / het verkrijgen van een afschrift / het verkrijgen van nadere uitleg over voornoemde documenten in het kader van openbaarheid van bestuur.

Op 19 mei ontving IGEAN opnieuw een schrijven van verzoeker waarin hij aangeeft dat hij enerzijds de uitvoering(stermijn) van de aanmaning afhankelijk stelt van het bekomen van de gevraagde informatie en anderzijds het gevraagde keuringsattest van de mazouttank bezorgt.

Op 30 mei heeft IGEAN een schrijven aan verzoeker gestuurd als reactie op zijn verschillende brieven buiten de vraag tot openbaarheid.

Op 1 juni 2023 bezorgde IGEAN via e-mail het besluit rond de openbaarheid van bestuur aan verzoeker. Er werd tot op heden volgens IGEAN nog geen nieuwe omgevingsvergunningaanvraag ingediend. Men werd ook nog niet op de hoogte gebracht over de eventueel uitgevoerde aanpassingen aan de lozings situatie.

IGEAN stelt dat de documenten en toelichting gevraagd onder punten 2° t.e.m. 5° betrekking hebben op het Stikstofakkoord, de daarbij horende instructies en/of de gevolgen van dit akkoord op de handhaving. Van het eventueel bestaan van documenten sub 2° en 5° stelt IGEAN niet op de hoogte te zijn en deze dus niet in bezit te hebben.

Met het document sub 4° wordt verwezen naar een luik uit het online raadpleegbaar Stikstofakkoord. Er wordt echter slechts een heel beperkt stuk eruit geciteerd om te doen uitschijnen dat dit op [REDACTED] van toepassing zou zijn, aldus IGEAN. IGEAN wijst er echter op dat een overgangsregeling is opgenomen in de CONCEPTNOTA van 23 februari 2022 (https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1678482305/Conceptnota_Programmatische_Aanpak_Stikstof_-_23.02.2023_rdqgat.pdf) waarin duidelijk vermeld was dat deze verlengingen pas worden gerekend vanaf de definitieve goedkeuring van de PAS.

Tot op heden is er nog geen definitief PAS, enkel een akkoord van 10.03.2023 over hoe de wetgeving gevormd zal worden.

Handhaving gebeurt op basis van de van kracht zijnde wetgeving, niet op basis van wetsontwerpen. Deze gevraagde documenten zijn door de toezichthouder van IGEAN niet zelf betrokken in het dossier. Verzoeker vraagt de documenten samen met de gevraagde toelichting onder punt 3° volgens IGEAN om een discussie uit te lokken en de zaak ten gronde te bespreken, wat niet tot de procedure van openbaarheid behoort.

Ook document 6° bestaat niet waardoor de toelichting onder punt 7° ook niet gegeven kan worden. Er werd geen staalname uitgevoerd. Ook dit vraagt de verzoeker om een discussie ten gronde uit te lokken, aldus IGEAN.

Met documenten 8° en 9° zoekt verzoeker naar een eventuele bron van de klacht. Als toezichthouder stelt IGEAN ambtshalve te kunnen optreden of naar aanleiding van klachten of meldingen. In beide gevallen stelt de milieutoezichthouder recht van toegang te hebben, dus de oorzaak van diens plaatsbezoek is voor verzoeker in het lopende handhavingdossier niet relevant, aldus IGEAN.

Op 3 juli 2023 verduidelijkte IGEAN aan de beroepsinstantie wat ze hiermee bedoelt: Het handhavingdossier van de lokaal toezichthouder valt volgens IGEAN niet onder de regelgeving openbaarheid van bestuur. De inhoud van een handhavingdossier (nr. 3°) heeft een politieel karakter en valt onder de uitzonderingsgronden van de Federale Wet betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie van 5.08.2006 inzonderheid artikel 27.4°.

De stukken gevraagd onder nr 8° en 9° vallen volgens IGEAN ook onder de uitzondering van de openbaarheid van bestuursdocumenten zoals opgenomen in hoofdstuk 3° van het Bestuursdecreet:

- artikel II.33,3° m.b.t. interne communicatie – voor de communicatie tussen VMM en de gemeente, en de communicatie tussen de gemeente en de toezichthouder (nrs. 8° en 9°)

IGEAN stelt de vraag tot openbaarmaking te mogen afwijzen indien deze vraag betrekking heeft op interne communicatie (art. II.33, 3° Bestuursdecreet). Met 'interne communicatie' wordt bedoeld, de dagdagelijkse uitwisseling van berichten tussen instanties van de Vlaamse overheid of tussen instanties van lokale overheden. In de parlementaire voorbereidingen wordt verwezen naar berichten, communicatie en emailwisseling tussen kabinetten en administratie, en administratie en kabinetten onderling. De uitzonderingsgrond is van toepassing op zowel milieu- als andere informatie. Echter, het is een zgn. facultatieve uitzonderingsgrond, waarbij de bevroegde overheidsinstantie mag oordelen een vraag tot openbaarmaking van interne communicatie alsnog positief te beantwoorden (de toegang moet niet worden geweigerd). Bovendien is de uitzonderingsgrond relatief: overheidsinstanties mogen de openbaarmaking enkel weigeren als het belang van openbaarheid minder zwaar doorweegt dan het belang van de overheidsinstantie om zijn interne communicatie af te schermen. Een belangenafweging is aldus noodzakelijk alvorens de vraag tot openbaarheid te verwerpen.

IGEAN stelt bovendien vernomen te hebben van de provinciaal waterloopbeheerder dat zij reeds een deel van de gevraagde communicatie (tussen IGEAN en VMM) aan verzoeker hebben bezorgd.

Wat het 10° onderdeel van het openbaarheidsverzoek betreft, stelt de toezichthouder van IGEAN op 26.07.2011 de eed afgelegd te hebben voor de vrederechter in Schilde. Het bewijs van de eedaflegging zoals bedoeld in nr. 10° werd bij de aanvraag van de legitimatiekaart bezorgd aan het departement Omgeving, op basis waarvan de legitimatiekaart als toezichthouder afgeleverd werd. Het hebben van een legitimatiekaart impliceert bijgevolg de eedaflegging. Het bewijs van de eedaflegging is niet meer in bezit van de milieutoezichthouder. Er werd ondertussen alsnog bij het departement Omgeving een kopie van het bewijs opgevraagd, maar ook daar kunnen ze het niet terugvinden.

IGEAN verwijst m.b.t. de ingeroepen kennelijke onredelijkheid naar de uitspraak van de beroepsinstantie OVB/2022/009 e.a. (█/IGEAN) en OVB/2007/019.

“Het verbod van rechtsmisbruik vormt een algemeen rechtsbeginsel. Volgens de rechtspraak en rechtsleer is rechtsmisbruik de uitoefening van een recht, niet alleen met het enkele opzet te schaden, maar ook het uitoefenen van dat recht op een wijze die kennelijk de grenzen te buiten gaat van de normale uitoefening van dit recht door een voorzichtig en bezorgd persoon (ter goeder trouw). De gevolgen van de uitoefening van een recht mogen niet in onevenredigheid zijn met de voordelen voor degene die het recht uitoefent.” Het feit dat █ de milieutoezichthouder van IGEAN in voorliggend dossier reeds drie keer heeft aangeschreven (8.05.2023, 10.05.2023 en 19.05.2023: zie brieven in bijlage) onder het mom van de regelgeving Openbaarheid van Bestuur, waarbij hij deze laatste “intimiderend optreden, partijdigheid, deskundigheid enz.” verwijt en ‘uitleg’ vraagt die betrekking heeft op de grond van de zaak, toont aan dat hij het recht tot openbaarheid misbruikt en afwendt van haar doel. Meer nog, hij stelt de regularisatie van de overtreding op de milieuregelgeving door zijn cliënt afhankelijk van het bekomen van inzage in bepaalde stukken. Een discussie ten gronde hoort in deze procedure niet thuis en kan ten gepaste tijde worden gevoerd. █ zal door het parket nog verhoord worden waar hij de kans heeft om met bijstand van zijn advocaat zijn opmerkingen over het proces-verbaal te uiten of stukken bij te brengen ter zijner verdediging.

De aangehaalde memorie van toelichting bij het Bestuursdecreet bepaalt onder meer het volgende : (Parl. St. VI. Parl. 1656 (2017-2018) – Nr. 1, p. 57)

“Dit is het geval wanneer het verzoek niet de verkrijging van informatie, maar de desorganisatie of verstoring van de werking van de overheidsdienst beoogt, bijvoorbeeld als burgers de overheid blijven bestoken met aanvragen...”.

Volgens IGEAN bestoekt de beroeper niet enkel de toezichthouder maar allerlei instanties (parket, VMM, provinciale waterloopbeheerder, de gemeente Kapellen, toezichthouder), ongeacht of dit tot hun bevoegdheid behoort.

4. Standpunt van de beroepsinstantie

Het oorspronkelijk openbaarheidsverzoek d.d. 8 mei omvatte de volgende vragen:

1° het document dat (buiten het PV van 5 april 2023) opgeeft welke exacte verklaring ■■■ tijdens het plaatsbezoek van 28 maart 2023 zou hebben afgelegd op de interpellatie van de IGEAN-toezichthouder.

2° het document waarin de Vlaamse regering of een minister van de Vlaamse regering U heeft bericht dat, wat de exploitatie van ■■■ betreft, men de bekendgemaakte vervolgtraject en toezeggingen (geconcretiseerd in het Stikstofakkoord van de Vlaamse Regering van 23 februari 2022) wel mocht afbouwen en ontzeggen.

3° over het ontbreken van de vermelding - in het PV bij de "vaststellingen" en het besluit van een "prioritair karakter" inbreuk - van het Stikstofakkoord van de Vlaamse Regering van 23 februari 2023 en de weerslag van dit Stikstofakkoord op COL 04/2019.

4° de "overgangsregeling" die, aangekondigd in het Stikstof akkoord van 23 februari 2022, afwijkt van wat vooropgesteld is, nl. dat "voor aflopende vergunningen in 2022, waarbij ze met 18 maanden verlengd worden via decreet".

5° de documenten opgemaakt door de minister van Justitie, door het college van procureurs-generaal bij de Hoven van beroep en/of door de Vlaamse minister bevoegd inzake Justitie, waarin ze na 23 februari 2022 beoordelen over het instellen, aanpassen, behoud of opheffen van het prioritair karakter voor de mogelijke vervolgingen voor exploitaties die in aanmerking komen voor het vervolgtraject, formeel vermeld in het Stikstofakkoord van 23 februari 2022 van de Vlaamse Regering als volgt:

"Er komt een overgangsregeling voor aflopende vergunningen in 2022, waarbij ze met 18 maanden verlengd worden via decreet."

6° de documenten die de chemische en/of biologische analyse van de (beweerde) lozing van mest en van afvalwater van de melkinstallatie, - zoals opgegeven en/of vastgesteld door de IGEAN-toezichthouder, bevatten.

7° wie precies, en met welke kwalificaties inzake enerzijds wetenschappelijke kunde en anderzijds administratieve onpartijdigheid (en onpartijdigheid?), deze analyses heeft uitgevoerd.

8° alle documenten onder welke vorm ook, met begrip van alle bijlagen, waarin de Gemeente Kapellen "vroeg aan IGEAN (...) om op te treden in het kader van de lozing". (PV IGEAN van 5 april 2023, p. 2)

9° alle documenten onder welke vorm ook, met inbegrip van alle bijlagen, waarbij "de bijzonder wateronderzoeker van de Vlaamse milieumaatschappij aan de gemeente liet weten dat er vanuit de provinciale waterloopbeheerder een melding was geweest aangaande een verontreiniging van de Kaartse beek (een geklasseerde waterloop van 2de categorie) met vuil water afkomstig van de gracht naast het melkveebedrijf gelegen aan ■■■)". (PV IGEAN van 5 april 2023, p. 2).

10° het document dat de eedaflegging van de intergemeentelijke toezichthouder Dorien De Greef in deze hoedanigheid staft.

- Voor wat betreft het gevraagde onder 1° (*het document dat (buiten het PV van 5 april 2023) opgeeft welke exacte verklaring ■■■ tijdens het plaatsbezoek van 28 maart 2023 zou hebben afgelegd op de interpellatie van de IGEAN-toezichthouder*) stelt IGEAN dat een dergelijk document niet voorhanden is omdat de toezichthouder tot op heden nog geen opsporings- en verhoorbevoegdheid heeft.

Ook voor wat betreft de onderdelen vermeld onder 6° en 7° stelt IGEAN dat dergelijke documenten niet voorhanden zijn. Aangezien een openbaarheidsverzoek enkel maar betrekking kan hebben op bestaande informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, zoals omschreven in artikel 1.4, 3° van het

Bestuursdecreet, dient het beroep voor wat betreft deze onderdelen dan ook als **ongegrond** te worden beschouwd.

- Voor wat betreft het document vervat onder 2° (*het document waarin de Vlaamse regering of een minister van de Vlaamse regering U heeft bericht dat, wat de exploitatie van ██████ betreft, men de bekendgemaakte vervolgtraject en toezeggingen (geconcretiseerd in het Stikstofakkoord van de Vlaamse Regering van 23 februari 2022) wel mocht afbouwen en ontzeggen*) en het 5° onderdeel van het oorspronkelijk verzoek tot openbaarmaking (*de documenten opgemaakt door de minister van Justitie, door het college van procureurs-generaal bij de Hoven van beroep en/of door de Vlaamse minister bevoegd inzake Justitie, waarin ze na 23 februari 2022 beoordelen over het instellen, aanpassen, behoud of opheffen van het prioritair karakter voor de mogelijke vervolgingen voor exploitaties die in aanmerking komen voor het vervolgtraject, formeel vermeld in het Stikstofakkoord van 23 februari 2022 van de Vlaamse Regering als volgt: "Er komt een overgangsregeling voor aflopende vergunningen in 2022, waarbij ze met 18 maanden verlengd worden via decreet."*) stelt IGEAN dat deze betrekking hebben op het Stikstofakkoord, de daarbij horende instructies en/of de gevolgen van dit akkoord op de handhaving. Van het eventueel bestaan van deze documenten stelt IGEAN niet op de hoogte te zijn en deze dus niet in bezit te hebben.

Aangezien een openbaarheidsverzoek enkel maar betrekking kan hebben op bestaande informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, zoals omschreven in artikel 1.4, 3° van het Bestuursdecreet, dient het beroep voor wat betreft deze onderdelen dan ook, gelet op de beweringen van IGEAN, redelijkerwijze als **ongegrond** te worden beschouwd.

Voor wat betreft het 3° onderdeel van het oorspronkelijk verzoek tot openbaarmaking (*de vraag waarom de vermelding "prioritair karakter" ontbreekt in het PV bij de "vaststellingen" en het besluit van een "prioritair karakter" inbreuk - van het Stikstofakkoord van de Vlaamse Regering van 23 februari 2023 en de weerslag van dit Stikstofakkoord op COL 04/2019*) stelt IGEAN dat de gevraagde uitleg niet kan verstrekt worden aangezien er enkel gehandhaafd wordt op basis van de geldende wetgeving. Aangezien een openbaarheidsverzoek enkel maar betrekking kan hebben op bestaande informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, zoals omschreven in artikel 1.4, 3° van het Bestuursdecreet, dient het beroep voor wat betreft dit onderdeel dan ook, gelet op de beweringen van IGEAN, redelijkerwijze als **ongegrond** te worden beschouwd.

- Voor wat betreft het document vermeld bij het 4° onderdeel van het openbaarheidsverzoek (*de "overgangsregeling" die, aangekondigd in het Stikstofakkoord van 23 februari 2022, afwijkt van wat vooropgesteld is, nl. dat "voor aflopende vergunningen in 2022, waarbij ze met 18 maanden verlengd worden via decreet"*) stelt IGEAN dat deze regeling online raadpleegbaar is.

De bepalingen rond een overgangsregeling zijn effectief raadpleegbaar via https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1678482305/Conceptnota_Programmatische_Aanpak_Stikstof_-23.02.2023_rdqgat.pdf, zo stelt de beroepsinstantie vast¹. Bijgevolg dient het beroep voor dit onderdeel als **zonder voorwerp** beschouwd te worden.

- Voor wat betreft de documenten vermeld onder het 8° en 9° onderdeel van het oorspronkelijk verzoek (*8° alle documenten onder welke vorm ook, met begrip van alle bijlagen, waarin de Gemeente Kapellen "vroeg aan IGEAN (...) om op te treden in het kader van de lozing". (PV IGEAN van 5 april 2023, p. 2); 9° alle documenten onder welke vorm ook, met inbegrip van alle bijlagen, waarbij "de bijzonder wateronderzoeker van de Vlaamse milieumaatschappij aan de gemeente liet weten dat er vanuit de provinciale waterloopbeheerder een melding was geweest aangaande een verontreiniging van de Kaartse*

¹ Bovendien verscheen pas op 6 juli 2023 in het Belgisch Staatsblad het decreet van 9 juni 2023 tot wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat het invoeren van overgangsmaatregelen voor vergunningen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof betreft.

beek (een geklasseerde waterloop van 2de categorie) met vuil water afkomstig van de gracht naast het melkveebedrijf gelegen aan [REDACTED])". (PV IGEAN van 5 april 2023, p. 2):

IGEAN weigerde om de betreffende bestuursdocumenten openbaar te maken omdat het zou gaan om interne uitwisseling van berichten.

Vooreerst stelt de beroepsinstantie vast dat er geen documenten voorhanden zijn die voldoen aan de omschrijving van het openbaarheidsverzoek in 8° omdat de vraag om op te treden in het kader van de lozing afkomstig was van de VMM. IGEAN is de intergemeentelijke dienst die de dossiers inzake handhaving opvolgt voor onder meer de gemeente Kapellen. Er werd aan IGEAN een algemene beheersoverdracht gedaan inzake handhaving. Een nog afzonderlijk verzoek van de gemeente Kapellen aan IGEAN om op te treden blijkt er niet voorhanden te zijn. Aangezien een openbaarheidsverzoek enkel maar betrekking kan hebben op bestaande informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, zoals omschreven in artikel I.4, 3° van het Bestuursdecreet, dient het beroep voor wat betreft onderdeel 8° dan ook als **ongegrond** te worden beschouwd.

Voor wat betreft het gevraagde onder 9° bezorgde IGEAN aan de beroepsinstantie wel een afschrift van de e-mail dd. 7 februari 2023 van de VMM aan IGEAN met enkele foto's van de gracht en een inplantingsplan(netje). Aangezien de beroeper aangaf reeds over deze mail te beschikken² (die hij weliswaar als "knip- en plakwerk" bestempelt) dient het beroep voor deze mailcorrespondentie als **ongegrond** beschouwd te worden.

De beroepsinstantie nam daarnaast wel nog kennis van een mail d.d. 3 mei 2023 door IGEAN gericht aan de VMM³ waarin een stand van zaken van het dossier wordt meegedeeld aan o.m. de VMM. De beroepsinstantie ziet geen uitzonderingsgronden die zich zouden verzetten tegen de openbaarmaking van dit mailbericht d.d. 3 mei 2023. Ook de namen vermeld in deze mailcorrespondentie zijn aan beroeper reeds bekend op basis van andere mailcorrespondentie waarover de beroeper beschikt. Het beroep wordt voor dit onderdeel bijgevolg als **gegrond** beschouwd.

Voor wat tenslotte het 10° onderdeel betreft van het oorspronkelijk openbaarheidsverzoek (aangaande de eedaflegging) stelt IGEAN dit document niet (meer) in haar bezit te hebben. Aangezien een openbaarheidsverzoek enkel maar betrekking kan hebben op bestaande informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, zoals omschreven in artikel I.4, 3° van het Bestuursdecreet, dient het beroep voor wat betreft dit laatste onderdeel dan ook, gelet op de beweringen van IGEAN, redelijkerwijze als **ongegrond** te worden beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van [REDACTED] van 5 juni 2023 tegen de weigeringsbeslissing van IGEAN wordt als **ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond, gedeeltelijk ongegrond en gedeeltelijk zonder voorwerp beschouwd.**

Bijgevolg dient het volgende bestuursdocument openbaar te worden gemaakt door er een afschrift van te verstrekken:

² Deze mail werd aangeleverd door de provincie Antwerpen; zie OVB/2023/146

³ Zie OVB/2023/144

- de e-mail d.d. 3 mei 2023 door IGEAN gericht aan de VMM waarin een stand van zaken van het dossier wordt meegedeeld aan onder meer de VMM.

Geen toestemming tot hergebruik van bestuursdocumenten

In zoverre dit beroep geheel of gedeeltelijk gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om het/de gevraagde bestuursdocument(en) te hergebruiken, als vermeld in titel II, hoofdstuk 4 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Brussel, 13 juli 2023

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter